

VN LUČINA – BOBR A RETENCE FOSFORU

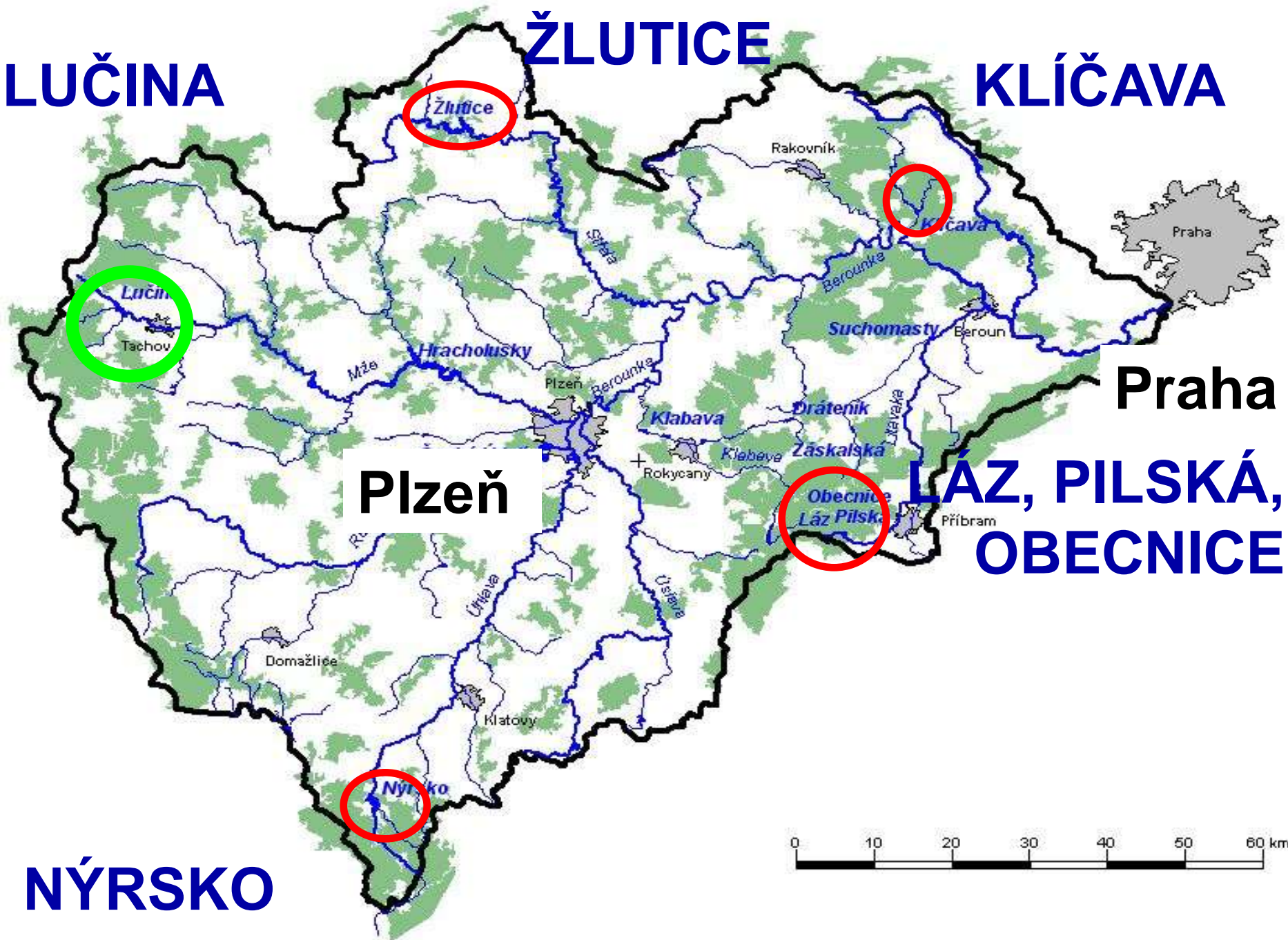
Jindřich DURAS

Michal MARCEL

LUČINA

ŽLUTICE

KLÍČAVA

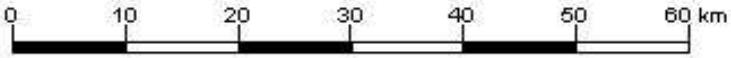

Plzeň

Praha

**LÁZ, PILSKÁ,
OBECNICE**

NÝRSKO

VN LUČINA

37%

7%

29%

Sklářský

29%

Lužní

Kóta hladiny	531.00-532.00
V (mil. m ³)	3.1-3.8
P (km ²)	0.60-0.65

	m ³ .s ⁻¹	TRT (dny)
Q ₁	11.9	3-4
Q _a	1.09	30-40
Q ₂₇₀	0.48	75-92

SKLÁŘSKÝ POTOK

An aerial photograph of a forest. The forest is mostly composed of green trees, but there is a distinct, irregularly shaped cleared area in the center, showing brownish soil. The cleared area is roughly circular with some internal divisions. The surrounding forest appears dense and healthy.

2012

~2,5 ha a ~25 000 m³

TRT léto: 1-4 dny

VODOČETNÉ
ZAŘÍZENÍ

Sklářský
potok

limnigraf ztratil funkčnost

pěstební zásah do vrb a olší

zdánlivě neuspořádané vodní dílo je pečlivě udržované

... na jaře dokonce hráz i obrází...

**členitý a pestrý mokřad s vysokým potenciálem
samočištění – ochrana nádrže**

měření průtoku: Flow-tracker

RETENCE FOSFORU - ODHAD

$$R = \frac{1,84\sqrt{TRT}}{1 + 1,84\sqrt{TRT}}$$

HEJZLAR et. al., 2006

2007-8: cca 11-13% letního přísunu (IV.-X.)

2011: cca 14% letního přísunu (IV.-X.)

2012: cca 9-12% letního přísunu (IV.-X.)

RETENCE FOSFORU - MĚŘENÍ

P celk na přítoku do jezera: jen **0,019-0,050** mg l⁻¹

2011 IV.-X. : R=~25% ☞ 28,5 kg

5% celkového přísunu do VN Lučina za IV.-X.

2012 IV.-X. : R=~4,4% ☞ 2,9 kg

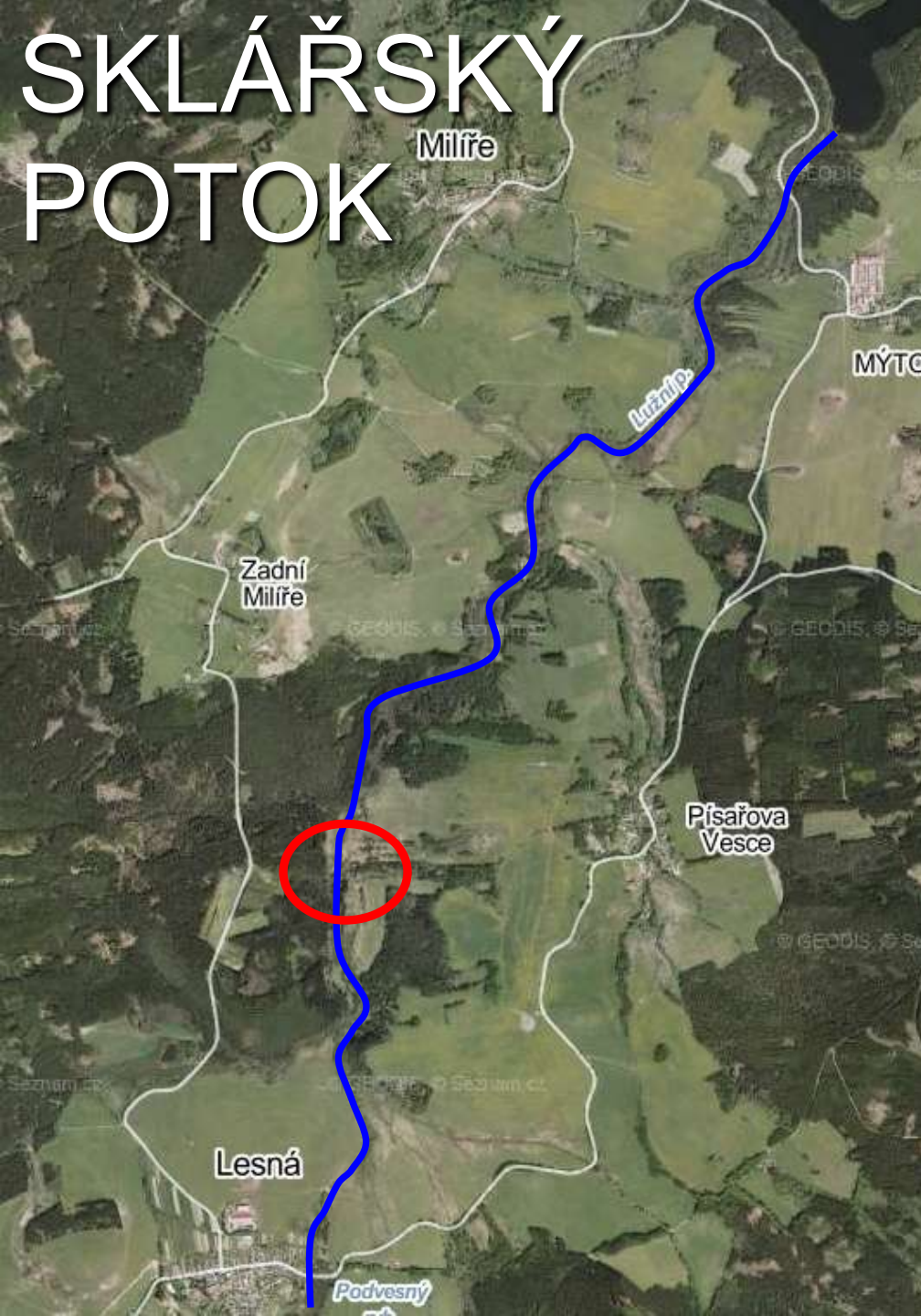
0,5% celkového přísunu do VN Lučina za IV.-X.

uvolnění P ze zachyceného materiálu (listí..)?

P v biomase nárostů?

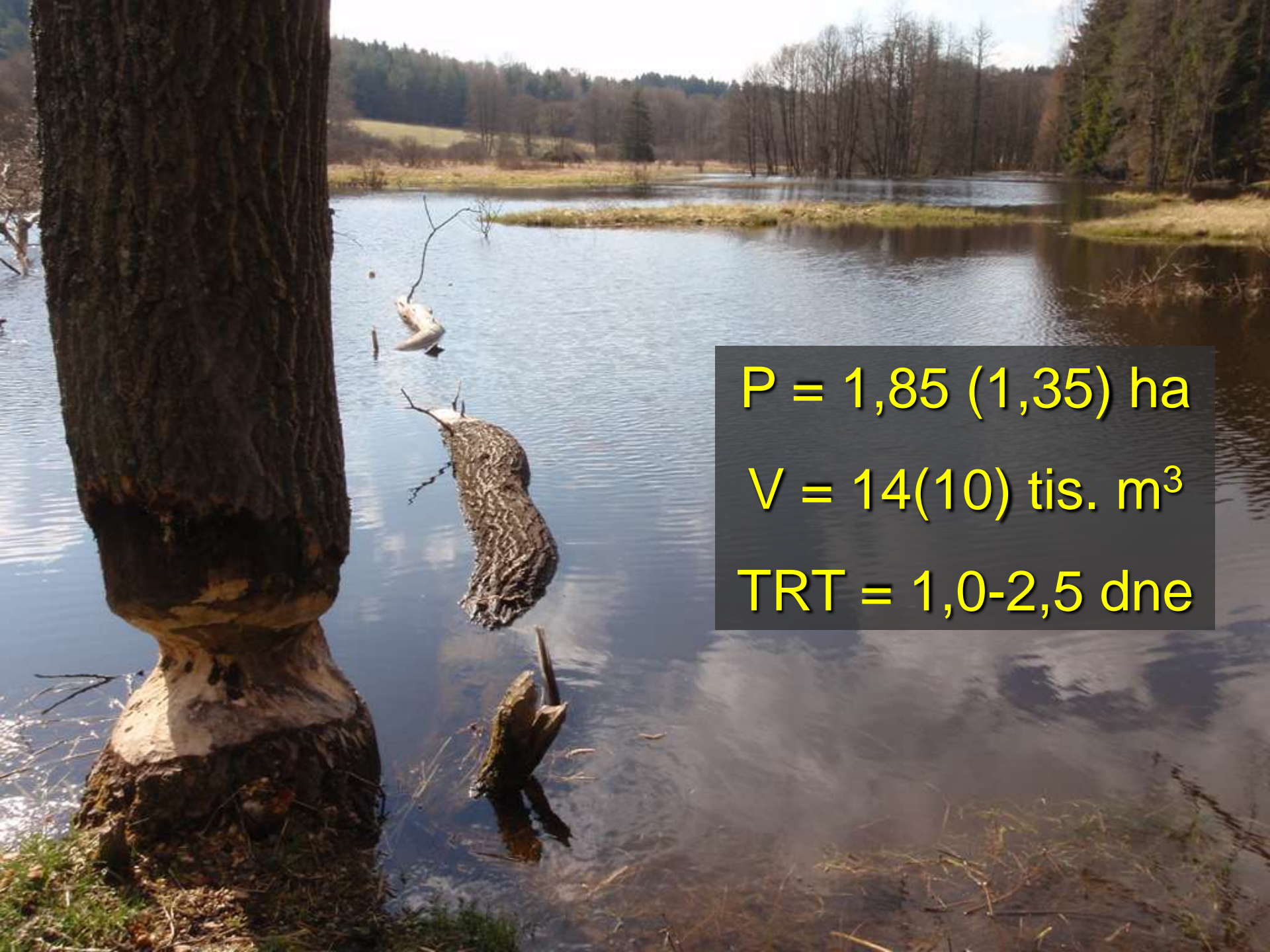
SKLÁŘSKÝ POTOK

měření průtoku: Flow-tracker

$P = 1,85 (1,35) \text{ ha}$

$V = 14(10) \text{ tis. m}^3$

$\text{TRT} = 1,0-2,5 \text{ dne}$

RETENCE FOSFORU - MĚŘENÍ

P celk na přítoku do jezera: **0,033-0,150** mg l⁻¹

2012 IV.-X. : R= $\sim$ 13% ➔ **33,8 kg**

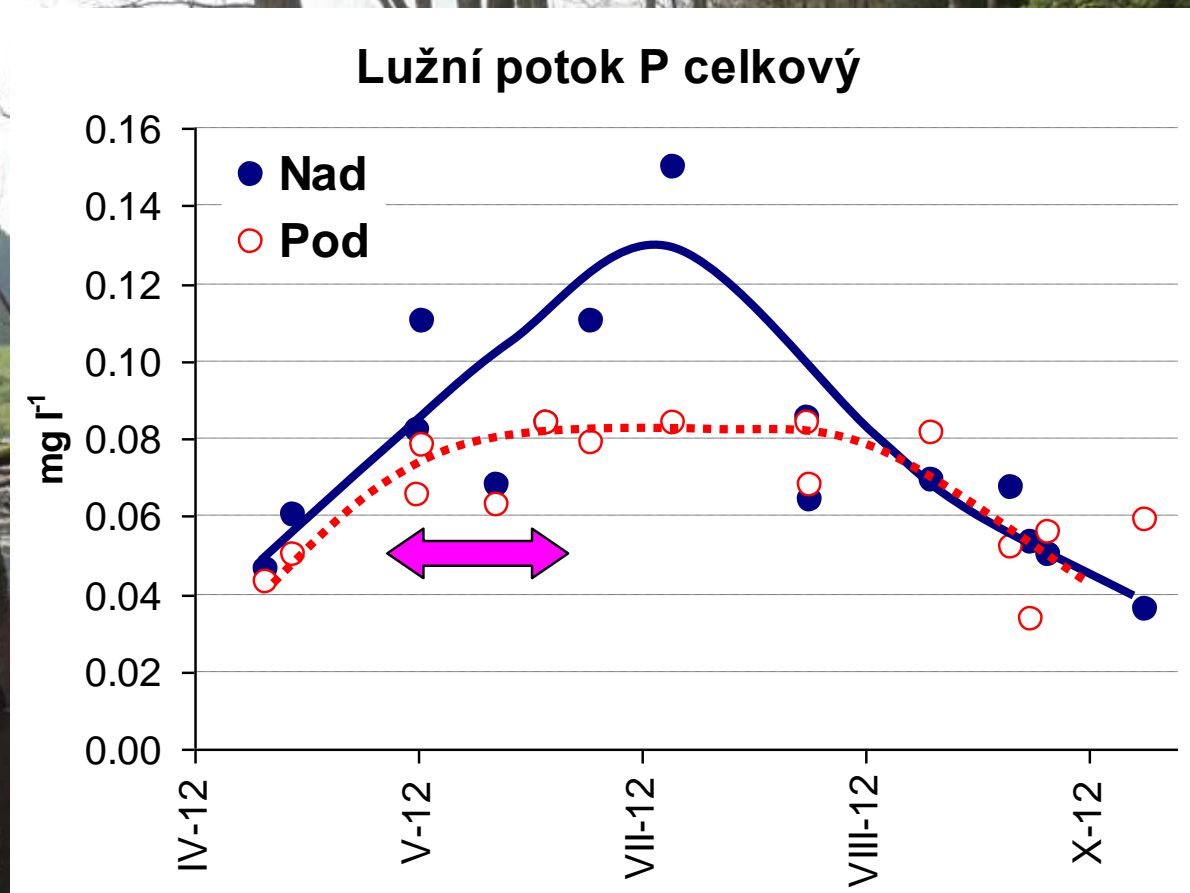
odhad dle HRT = 9-13%

5,3% celkového přísunu do VN Lučina za IV.-X.

foto: Jaroslav Vogeltanz

RETENCE FOSFORU - MĚŘENÍ

Dobře zachycuje eutrofizačně riziková maxima!

ČOV LESNÁ - odtok

ODLEHČENÍ
PŘED ČOV

ODTOK

ODLEHČOVACÍ KOMORA

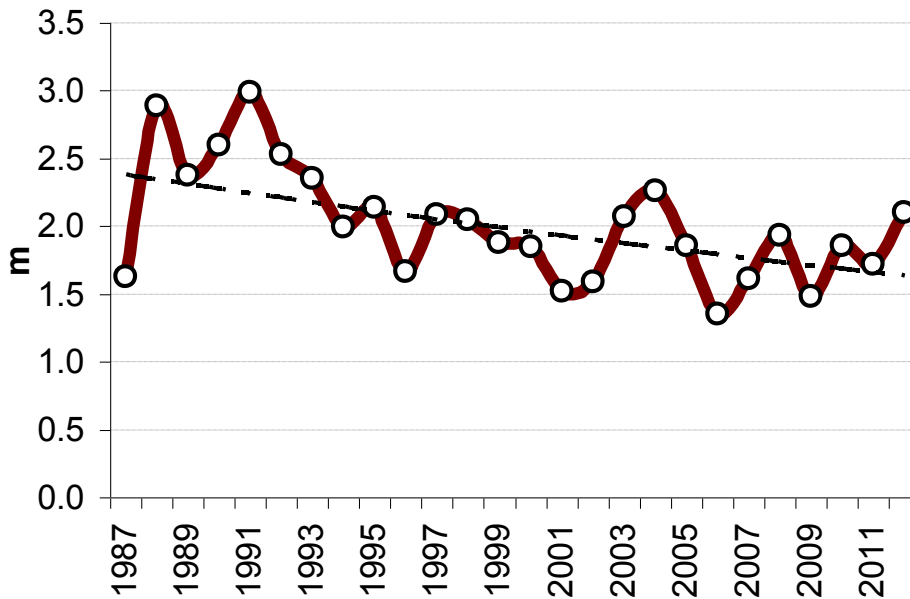
Drobná úprava česlí před komorou

Zvýšení přelivné hrany

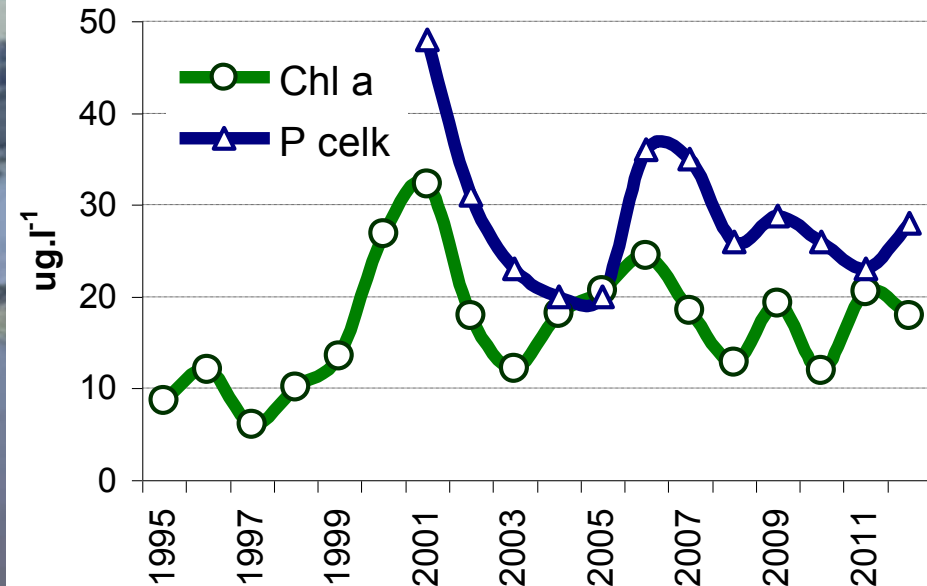
ŠPATNÁ FUNKCE!

MÁ 5% VŮBEC VÝZNAM?!

VN Lučina - průhlednost trend

Epilimnion: P celk.a chl a

Fytoplankton je závislý na letním přísunu P, ale:

- možnosti snižování přísunu P jsou v zásadě vyčerpány
- reálné je riziko zvýšení trofie s ústupem acidifikace

VELKÝ POTENCIÁL MOKŘADU ZACHYCOVAT I JINÉ ZNEČIŠTĚNÍ

Sklářský p.

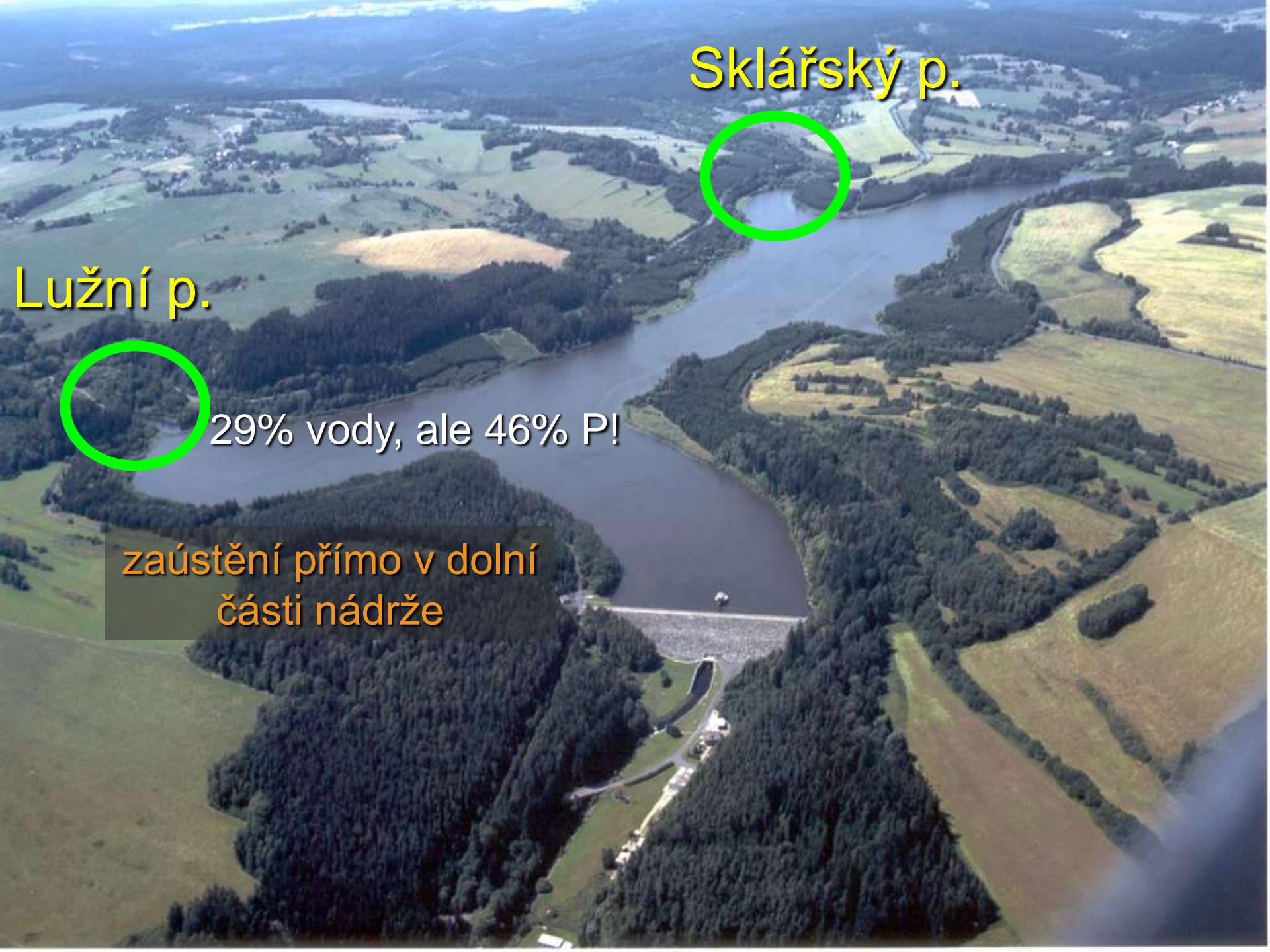

Lužní p.

29% vody, ale 46% P!

zaústění přímo v dolní
části nádrže

ZÁVĚRY

Bobrem vytvořená jezera zachycují fosfor, účinná jsou zejména při letních maximech, která jsou pro jakost vody v nádrži nejrizikovější

Přestože retence fosforu v letním období činila pouze ~5% celkového vstupu P do nádrže, jedná se o významný účinek

Nejprve je třeba vyřešit problémy v nakládání s odpadními vodami v povodí a pak se teprve spoléhat na přínos bobřích předzdrží

Jakkoli je bobr v naší kulturní krajině prvek problematický, existují u nás území (dílčí povodí), kde se může uplatnit velmi příznivě

foto: Jaroslav Vogeltanz

děkuji za pozornost